

Anna Kowalewska-Kruszewska
docent dr habilitowany
(1938–1991)

Docent Anna Kowalewska-Kruszewska była absolwentką Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Warszawskiego, uczennicą prof. Wacława Gajewskiego. Przez krótki okres zajmowała się genetyką roślin wyższych, a następnie rozpoczęła badania nad grzybami. W ciągu pierwszych lat pracy skoncentrowała się nad, bardzo wtedy aktualnymi, problemami mechanizmów rekombinacji wewnątrzgenowej. Zagadnienie to stało się też tematem Jej pracy doktorskiej, którą obroniła w 1965 r. na Uniwersytecie Warszawskim.

Przez półtora roku przebywała na Uniwersytecie Stanforda, tam rozpoczęła badania nad genetyką mitochondriów, której to tematyki nigdy już nie porzuciła, pracując początkowo nad *Neurospora crassa*, a następnie na drożdżach. W tej dziedzinie stała się czołowym specjalistą w Polsce, znanym też na forum międzynarodowym z prac nad analizą genów mitochondriów, a zwłaszcza nad mitochondrialnymi i jądrowymi supresorami mutacji mitochondrialnych. Nawiązała długoletnią i bardzo owocną współpracę z pracownią prof. Piotra Słonimskiego z Centrum Genetyki Molekularnej CNRS we Francji.

Cechowała ją ogromna dokładność i wnikliwość w prowadzeniu prac badawczych. Publikowała głównie w *Genetical Research, Molecular and General Genetics, Current Genetics*. Referowała swoje wyniki na europejskich konferencjach „Biologii Molekularnej i Genetyki Drożdży” oraz na sympozjum Cold Spring Harbor. W Polsce publicznie występowała rzadko, natomiast opublikowała wiele artykułów przeglądowych.

Była osobą wyjątkowo kameralną, bardzo skupioną na swojej pracy, o czym świadczy fakt, że poza pracownikami Zakładu Genetyki Ogólnej PAN niewiele osób poznało ją bliżej. Dla nas natomiast, kolegów z Zakładu (niektórzy z nas razem z Anną studiowali), stała się kimś najbliższym, stale obecnym, na którego walorach intelektualnych i życzliwości zawsze można było polegać.

Nagła choroba, wynikające z niej komplikacje i śmierć w dniu 18.03.1991 roku zaskoczyły nas wszystkich.

Pożegnaliśmy Annę na cmentarzu w Pyrach, ale Jej odejście jeszcze nie w pełni dotarło do naszej świadomości.

Andrzej Paszewski